

"DRAUGAS"
Lit
University of Illinois
Library Gr.
URBANA, ILL.
DRAUGAS
1800 W. 46th St., Chicago

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION
PIMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, GRUODIS (DECEMBER) 22 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 299

Estonija Formaliai Reikalauja Pripažinimo

Stovis Pabaltijoje priguli nuo Talkininkų

TALKININKAI REIKALAVO PRIVILEGIJŲ RUSAMS ESTONIJOJE.

Tad Estonija pareikalavo pripažinimo.

Dorpatas, Estonija, gr. 15 (Suvelinta).—Estonijos vyriausybė formaliai pareikalavo augščiausios taikos konferencijos tarybos pripažinti Estonijai nepriklausomybę.

Šitas formalis reikalavimas padarytas gruodžio 13, kuomet estų vyriausybė davė atsakymą į tos augščiausios tarybos notą.

Augščiausioji taryba reikalavo estų atimti savo atsinešimą į šiaurvakarinę gen. Yudenio armiją ir į pačią šiaurvakarinę rusų valdžią. Taryba reikalavo, kad estai paliautų nuginklavę tą armiją ir duotų jai progos persiorganizuoti nepavykus paimti Petrogrado.

Estonijos vyriausybės tasai talkininkams atsakymas buvo paskaitytas Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos militarinių ir politikinių misijų nariams, taip pat šiaurvakarinės valdžios ir jos armijos reprezentantams. Tą atliko estų ministrai pirmininkas.

Estų vyriausybė atsakyme išaiškino savo atsinešimą į šiaurvakarinę rusų valdžią. Pažymėjo, kad į tą valdžią atineša draugingai. Išginkluoja gi tik tas gen. Yudenio armijos dalis, kurios perėjo Estonijos rubežius. Estų vyriausybė visomet pasirengusi sugrąžinti rusams ginklus be jokių sąlygų.

Rusai gali atsikreipti prieš estus.

Estonijos teritorijose leisti rusų armijai persiorganizuoti estams yra pavojaus, pasakytas atsakyme talkininkams. Nes estai iš niekur neturi garantijos, kad jų šaliai bus pripažinti nepriklausomybė. Estai tokiu atsitikime yra nuomonės, kad kuomet perorganizuotai rusų armijai pavyktų paimti Petrogradą, tuomet ta pati armija galėtų atsikreipti prieš pačią Estoniją ir šitą sutruškinti.

Savo keliu, Estonijos vyriausybė yra prielanki tos rusų armijos perorganizavimui. Ir visomet mielai leisti tą padaryti, jei Estoniją oficialiai pripažintų admiralas Kolčakas, gen. Denikinai ir talkininkai.

Taip estų vyriausybė atsakė talkininkams.

Kas reiks daryti talkininkams.

Estų vyriausybės atsakymas talkininkams pakėlė naują si-

tuaciją. Nežinia ką pradės talkininkai šitam klausime. Jei talkininkams yra svarbus daiktas duoti pagalbos Kolčakai ir Denikinui, tad lygiai turi būti svarbu išpildyti ir estų reikalavimą.

Kai kurių nuomonėjama, jog talkininkai reikalaujami nepalinks Estonijos troškinų pusėn. Bet, matyt, jie rimtai pasidarbūs, kad Estoniją pripažintų Kolčakas ir Denikinai.

Į jį tik tas būtų atlikta, čia tvirtinama, jog kuoveikias Estonijoje būtų imtasi prieperorganizavimo šiaurvakarinės armijos. Rusai tuomet daug ką laimėtų.

Prigulintis estų atsakymas.

Estonija vos tik buvo pradėjusi įsigilinti į konferenciją su bolševikų atstovais, kuomet gavo nuo talkininkų notą rusų armijos reikalą.

Svarbiausioji bolševikų taikos sąlyga estams—neleisti savo ribose atgaivinti Yudenio armiją arba organizuoti kitą kokią kariuomenę, prieš bolševikus atkreiptą.

Tuo tarpu talkininkų taryba reikalauja leisti perorganizuoti Yudenio armiją.

Pasirodė, jog tokiu atsitikime Estonijos vyriausybė turi surištas rankas.

Bet veikiai atsigavo ir davė prigulintį atsakymą talkininkams.

NEPERTRAUKTA TARBOS SU BOLŠEVIKAIS.

Apie tai oficialiai paskelbta Londone.

Londone, gr. 20.—Čia oficialiai paskelbta, jog Copenhagene tarybos tarpe Anglijos atstovo James O'Grady ir bolševikų atstovo Litvinovo nelaisvių susimainymo klausime visai nepėtrauktos.

Tarybos kokiame laikotarpiu atidėtos, kad duoti progos vienam ir kitam atstovui pasitarti su savo valdžiomis kaipkučiuose paimnesniuose klausimuose.

MIRĖ OPEROS DIREKTORIUS CAMPANINI.

Chicagoje mirė Chicago Grand Opera Company direktorius Cleofonte Campanini, eidamas 59 metus amžiaus. Jis gimęs mieste Parma, Italijoje. Gruodžio 22 d. Tėvų Paulistų bažnyčioje įvyks gedulingosios pamaldos. Mirusio lavonas bus išvežtas į jo gimtinę vietą, Italiją.

Atstovas Dallinger gi tvirtina, jog perdaug cukraus išvežama Europon. Jis sako, jog negalima daryti skriaudos saviems gyventojams. Ir jis darbuojasi uždrausti išvežimą cukraus.

Truksta 2 milijonų tonų.

Kongreso atstovas Hangen iš Iowa valstijos, žemdirbystės komiteto pirmininkas, sako, jog šiandien pasauliui truksta 2 milijonų tonų cukraus. Jis tą savo tvirtinimą paremia tuo, jog pirm karės čia, Suv. Valstijose, per metus kiekvienam žmogui cukraus išėjo 83 svarai (betent, tik suvartota), karės metu 75 svarai, gi dabar 92 svarai.

Atstovas Dallinger gi tvirtina, jog perdaug cukraus išvežama Europon. Jis sako, jog negalima daryti skriaudos saviems gyventojams. Ir jis darbuojasi uždrausti išvežimą cukraus.

PIRKITE KARŠ TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

PABALTIOJĖ STOVIS PRIGULI NUO TALKININKŲ.

Estonija gali susitaikinti su bolševikais.

Revelis, Estonija, gr. 17 (suvelinta).—Diskusuojant apie estų su bolševikais konferencijos klausimą, kairie vietos diplomatai pažymi, jog tolimas Pabaltijoje stovis ir tos konferencijos likimas priguli nuo talkininkų.

“Dabar talkininkai pirmieji turi atlikti žingsnį,” pasakė vienas žinomas diplomatas.

Estonija viešai jau pasisakė, kokioje pozicijoje stovi ir ko ji nori. Gi kitaip, estai kartais ir gali susitaikinti su bolševikais.

Tad šiandien Pabaltijoje talka ar netaika su bolševikais išimtinai priguli nuo talkininkų.

Užsienių reikalų ministras Birk pareiškė, jog konferenciją estų su bolševikais sutrukdė Estonijos rubežių nustatymo klausimas. Tasai klausimas, sakė, didžiai svarbus. Bet jis negali suardyti konferencijos. Nes Estonijos atstovai pasirengę sutikti su plebiscito pasiūlymu kai-kuriose teritorijose.

Danijon išvažiavo reprezentantai.

Is talkininkų pusės laukiama kas nors nauja. Visų domas šiandien atkreiptas į Copenhagą, Danijoje.

VISI ŠAUKIA CUKRAUS, CUKRAUS!

BET CUKRAUS KAIP NĖRA, TAIP NĖRA.

Visaip aiškinama, bet nėra pasekmių.

Washington, gr. 20.—Šaliai truksta cukraus. Visaip aiškinamas tas apsirėikimas. Tariausi, kas reikia daryti. Pasėkmėje nieko gera neišėina. Žmonės neturi cukraus. Jei tenka svarų-kitą pirkti, prisiėina brangiai užmokėti.

Cukraus trukumo priežasčių štai kokių paduodama:

Perdaug šiandien cukraus suvartoja žmonės.

Perdaug cukraus išsiunėama Europon.

Del uostų darbininkų streiko keletą savaičių nebuvo dirbama cukraus dirbtuvėse.

Daug cukraus susikrovę visokios rūšies fabrikantai.

Truksta 2 milijonų tonų.

Kongreso atstovas Hangen iš Iowa valstijos, žemdirbystės komiteto pirmininkas, sako, jog šiandien pasauliui truksta 2 milijonų tonų cukraus. Jis tą savo tvirtinimą paremia tuo, jog pirm karės čia, Suv. Valstijose, per metus kiekvienam žmogui cukraus išėjo 83 svarai (betent, tik suvartota), karės metu 75 svarai, gi dabar 92 svarai.

Atstovas Dallinger gi tvirtina, jog perdaug cukraus išvežama Europon. Jis sako, jog negalima daryti skriaudos saviems gyventojams. Ir jis darbuojasi uždrausti išvežimą cukraus.

PIRKITE KARŠ TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

FINANSINĖ IR KOMERCIJINĖ LIETUVOS MISIJA AMERIKOJE.

NORIMA ČIA GAUTI PASKOLĄ LIETUVAI.

Kalbama apie 100 milijonų dolerių.

NEW YORK, gr. 21.—Vietos angliškose spaudoje paskelbta, kad šion šalin atkeliavo finansinė ir komercijinė misija nuo Lietuvos vyriausybės.

Misija pranešė turinti vilties Suv. Valstijose gauti 100 milijonų dolierių paskolas.

(Čia paminima misija—tai bus pp. Vileišis ir Žadeikis).

NUSKENDO 43 ŽMONES.

Halifax, gr. 20.—Atlantiko vandenyne nuskeno prekinis anglių garlaivis Manxman. Žuvo 43 žmonės iš įgulos.

Anglijos politikinės misijos pirmininkas, labai intakus diplomatas Pabaltijoje, pulk. Talents, iškeliavo Londonan. Kai-kuriam laikui jis apsisistos Copenhagene.

Taippat tuojaus Copenhagene iškeliauo ir Suv. Valstijų komisijonierius Pabaltijos viešpatijoje, John Gade.

ATSTOVAS MARTIN IŠ LOUISIANA, PATS CUKRAUS AUGINTOJAS, KALINA UOSTŲ DARBININKŲ STREIKĄ.

Sako, kuomet pasibaigė tas streikas, cukraus dirbtuvėse dirbama dienomis ir naktimis ir to pasekmės jau matomos. Nes cukrus pasiekia turgavietes. Jis sako, jog sansio pradžioje bus galima cukraus gauti Kuboje ir tuomet bus padaryta palengvinimų.

Kovoja prieš vyriausybės kontrolę.

Martin kovoja prieš McNary bilių, sulig kurio vyriausybė turėtų kontroliuoti cukrų. Tą bilių pravedė žemesnysis butas. Bilis dabar yra senate ir tenai sutrukdomas.

Martin sako, jog ir be tos kontrolės bus galima, kiek tik norima ir prieinama kaina, cukraus iš Kubos.

Suprantama, kokiais tikslais jis priešingą kontrolei.

Kaipgi su eksportu?

Apie tai skaitlinių paduoda Dallinger. Jos svarbios. Štai: Nuo sausio 1 ligi lapkr. 1 Europon išvežta 1,246,869,413 svarų cukraus.

Kuomet Europoje padaryta armistacija, karės departamentų žinyboje Prancūzijoje buvo 22,000,000 svarų cukraus. Ir tas cukrus karės sekretoriaus įsakymu parduota Prancūzijos vyriausybei po 2½c. svarui.

Kongresas pravedė rezoliuciją, kurią pareikalauta generalio prokuroro išaiškinti, kodėl Louisianos cukraus svarni paskirta 17c. kaina.

Iš Louisiana gi priėdė apturima žinių, jog cukraus užderėjimui šmet esą perpus mažesni.

Tai žinokis, jei nori.

PIRKITE LIETUVOS PASKOLAS.

Draugo Ofise, 1800 W. 46 St.

PETROGRADE NUŽUDYTA 350 ŽMONIŲ.

Tas padaryta už suokalbiamą prieš bolševikus.

Gelsingforsas, gr. 21.—Anot žinių, Petrograde susektas suokalbis prieš bolševikus. Surašėtuota 900 žmonių, kurių tarpe buvo prancūzų ir anglių piliečių.

Iš tų 350 žmonių sušaudyta sulig revoliucijinio teismo nusprendimo.

MADRIDE STREIKUOJA REDAKTORIAI.

Mačridas, gr. 21.—Streikuoją vietos laikraščių redaktoriai. Jie leido savo laikraštį El Liberal. Vyriausybė tą sulaukė. Tad vietoje ano streikuojantieji redaktoriai ėmė išleidinėti laikraštį vardu El Popular.

PRANEŠAMA APIE DENIKINO LAIMEJIMUS.

Gelsingforsas, gr. 21.—Gauta žinių, jog gen. Denikino armijai pavyko įveikti bolševikus ties Volga, tarpe Caricino ir Kamišino.

Depešoje sakoma, jog nelaisvėn paimta 10,200 bolševikų kareivių. Be to, paimta 5 armotos ir 25 kulkasvaidžiai.

AIRIAMS NĖRA KO TIKĖTIES RESPUBLIKOS.

Taip tvirtina anglų vyriausybės atstovas.

Londonas, gr. 21.—Užvakare mieste Liverpool vienam susirinkime kalbėjo Bonar Law. Pažymėdamas apie pasikesinimą prieš Airijos valdytojų lordą French Dublin. Law pasakė, jog vyriausybė pavartosianti kuoaštrianias priemones prašalinti galvažudžius ir praveisti tvarką.

Pabaigoje tarė:

“Vyriausybė nekuomet nesisė taip toli eiti, kad leisti airiams įsisteigti respubliką”.

BERGER IR VĖL IŠRINKTAS ATSTOVU KONGRESAN.

Ir vėl sakoma, nebusias priimtas kongresan.

Milwaukee, Wis., gr. 20.—Vakar Wireconsino valstijos penktajam distrikte įvyko kongresan atstovo rinkimai. Buvo du kandidatai: socialistas Berger ir republikonas Bodenslab.

Pasirodė, jog didžiūna balsų išnaujo išrinktas socialistas Berger.

Seniau jis buvo išrinktas atstovu. Bet buvo teisiamas už prieškarines kalbas. Teismo apkaltintas. Padavė apeliaciją.

Ir kuomet praėitą pavasarį jam reikėjo eiti kongresan, iš kongreso prašalintas.

Tad dabar išnaujo išrinktas socialistų balsais. Ir, sakoma, išnaujo jis nebusias priimtas kongresan.

PIRKITE LIETUVOS PASKOLAS.

Draugo Ofise, 1800 W. 46 St.

PIRKITE KARŠ TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

GRUODŽIO 22, 1919 M.

Kaip Pabaigta Anglekasių Streikas

ISVELKAMA AIKSTEN PROKURORO TAKTIKA.

Senato komitetui tikras siurprizas.

Washington, gr. 21.—Senato komitetas tyrinėja buvusį streiką anglekasyklose ir kaip tas streikas pabaigta.

Gruodžio 19 d. komitetas pirmiausia išklausinėjo generalį prokurorą Palmerį, kurs dalyvavo prie užbaigimo to streiko.

Prokuroras komitetui pranešė, jog pabaigimas anglekasių streiko, tai didelis vyriausybės laimėjimas. Jis sakė, jog su streikininkų viršaičiais nepadaryta jokios sutarties. Anglekasių viršaičiai neverčiami apsiėmę atsaukti streiką, pasiremdami prezidento Wilsono pasiūlymu.

Prokuroras sakė, jog streikas atšaukta be jokių vyriausybės pažadėjimų. Angleksiai turėjo pasiduoti prieš stiprią ir neatlaidžią vyriausybės ranką.

Ką sako operatorius.

Pabaigus prokurorui liudyti, kom. pakvietė į liudiminkus minkštųjų anglių kasyklų operatorių asociaciją, pildomojo komiteto pirmininką Alfred M. Ogle.

Šitas kitką papasakojo apie pabaigą streiko.

Jis sakė, jog gruodžio 5 d. generalis prokuroras Palmeris mėgino kasyklų operatoriams

Nes prokuroras senatoriams liudijo vienaip, gi operatorius kitką nupasakojo.

Komitetas ir tolesniai tęs išklausinėjimus.

Rio Janeiro, gr. 20.—Brazilijos senatan induota motegeneralis prokuroras Palmeris lygiateisės politikoje bi-

lius.

ISVELKAMA AIKSTEN PROKURORO TAKTIKA.

Senato komitetui tikras siurprizas.

Washington, gr. 21.—Senato komitetas tyrinėja buvusį streiką anglekasyklose ir kaip tas streikas pabaigta.

Gruodžio 19 d. komitetas pirmiausia išklausinėjo generalį prokurorą Palmerį, kurs dalyvavo prie užbaigimo to streiko.

Prokuroras komitetui pranešė, jog pabaigimas anglekasių streiko, tai didelis vyriausybės laimėjimas. Jis sakė, jog su streikininkų viršaičiais nepadaryta jokios sutarties. Anglekasių viršaičiai neverčiami apsiėmę atsaukti streiką, pasiremdami prezidento Wilsono pasiūlymu.

Prokuroras sakė, jog streikas atšaukta be jokių vyriausybės pažadėjimų. Angleksiai turėjo pasiduoti prieš stiprią ir neatlaidžią vyriausybės ranką.

Ką sako operatorius.

Pabaigus prokurorui liudyti, kom. pakvietė į liudiminkus minkštųjų anglių kasyklų operatorių asociaciją, pildomojo komiteto pirmininką Alfred M. Ogle.

Šitas kitką papasakojo apie pabaigą streiko.

Jis sakė, jog gruodžio 5 d. generalis prokuroras Palmeris mėgino kasyklų operatoriams

Nes prokuroras senatoriams liudijo vienaip, gi operatorius kitką nupasakojo.

Komitetas ir tolesniai tęs išklausinėjimus.

Rio Janeiro, gr. 20.—Brazilijos senatan induota motegeneralis prokuroras Palmeris lygiateisės politikoje bi-

lius.

ISVELKAMA AIKSTEN PROKURORO TAKTIKA.

Senato komitetui tikras siurprizas.

Washington, gr. 21.—Senato komitetas tyrinėja buvusį streiką anglekasyklose ir kaip tas streikas pabaigta.

Gruodžio 19 d. komitetas pirmiausia išklausinėjo generalį prokurorą Palmerį, kurs dalyvavo prie užbaigimo to streiko.

Prokuroras komitetui pranešė, jog pabaigimas anglekasių streiko, tai didelis vyriausybės laimėjimas. Jis sakė, jog su streikininkų viršaičiais nepadaryta jokios sutarties. Anglekasių viršaičiai neverčiami apsiėmę atsaukti streiką, pasiremdami prezidento Wilsono pasiūlymu.

Prokuroras sakė, jog streikas atšaukta be jokių vyriausybės pažadėjimų. Angleksiai turėjo pasiduoti prieš stiprią ir neatlaidžią vyriausybės ranką.

Ką sako operatorius.

Pabaigus prokurorui liudyti, kom. pakvietė į liudiminkus minkštųjų anglių kasyklų operatorių asociaciją, pildomojo komiteto pirmininką Alfred M. Ogle.

Šitas kitką papasakojo apie pabaigą streiko.

Jis sakė, jog gruodžio 5 d. generalis prokuroras Palmeris mėgino kasyklų operatoriams

Nes prokuroras senatoriams liudijo vienaip, gi operatorius kitką nupasakojo.

Komitetas ir tolesniai tęs išklausinėjimus.

Rio Janeiro, gr. 20.—Brazilijos senatan induota motegeneralis prokuroras Palmeris lygiateisės politikoje bi-

lius.

ISVELKAMA AIKSTEN PROKURORO TAKTIKA.

Senato komitetui tikras siurprizas.

Washington, gr. 21.—Senato komitetas tyrinėja buvusį streiką anglekasyklose ir kaip tas streikas pabaigta.

Gruodžio 19 d. komitetas pirmiausia išklausinėjo generalį prokurorą Palmerį, kurs dalyvavo prie užbaigimo to streiko.

Prokuroras komitetui pranešė, jog pabaigimas anglekasių streiko, tai didelis vyriausybės laimėjimas. Jis sakė, jog su streikininkų viršaičiais nepadaryta jokios sutarties. Anglekasių viršaičiai neverčiami apsiėmę atsaukti streiką, pasiremdami prezidento Wilsono pasiūlymu.

Prokuroras sakė, jog streikas atšaukta be jokių vyriausybės pažadėjimų. Angleksiai turėjo pasiduoti prieš stiprią ir neatlaidžią vyriausybės ranką.

Ką sako operatorius.

Pabaigus prokurorui liudyti, kom. pakvietė į liudiminkus minkštųjų anglių kasyklų operatorių asociaciją, pildomojo komiteto pirmininką Alfred M. Ogle.

Šitas kitką papasakojo apie pabaigą streiko.

Jis sakė, jog gruodžio 5 d. generalis prokuroras Palmeris mėgino kasyklų operatoriams

Nes prokuroras senatoriams liudijo vienaip, gi operatorius kitką nupasakojo.

Komitetas ir tolesniai tęs išklausinėjimus.

Rio Janeiro, gr. 20.—Brazilijos senatan induota motegeneralis prokuroras Palmeris lygiateisės politikoje bi-

lius.

GRUODŽIO 22, 1919 M.

Chicago.—Šiandien ir ry-

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
CHICAGO IR UŽSIENYJE:
Metams \$6.00
Pusei Metų 3.50
SUV. VALST.
Metams \$5.00
Pusei Metų 3.00

Prenumerata mokasi išskaito. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisijungti ir senas adresas. Pirmą geriausią siųsti išpažintą krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdėdant pinigų į registruotą laiška.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Katalikų Vienybės Seimas.

Pirma Katalikų Vienybės seimo diena veikiau buvo pašvęsta formalistikumams ir šiaip teisių reikalaujantiems daiktams. Visa dviasia ir turinys pasirodė antroje dienoje, 18 gruodžio. Retai pasitaiko matyti seimą taip trumpu laiku atliekant tiek daug taip svarbių ir taip apmintų dalykų, kaip tai įvyko Katalikų Vienybės Seime perėita savaitė.

Tiesą sakant, per tris metus nei kartą neteko matyti taip pasekmingo surinkimo, kaip minėtasis.

Jis iš Suvienuotų Valstijų vyriausybės demokratiškumo ir žmogiskumo ir teisybės vardu pareikalavo, kad būtų pripažinta Lietuvos nepriklusomybė. Jis išnešė protestą prieš lenkus, kurie briaunasi į Lietuvą ir laužo pamatinius kultūrinio dėsnius. Jis kreipėsi prie Lietuvos vyriausybės pažymėdamas tuos, kurie katalikų lietuvių visuomenę šmeižia pramanydami melą, bukį ji stoja už lenkus.

Tas Seimas taipgi užgrybė Lietuvos Sąjūdį organizaciją ir pastiprino komitetą susidariusį su tikslu parduoti Lietuvos paskolos ženklus.

Tarp naujų Seimo dalykų yra įtaisyimas projektų komisijos, kuri išanksto ir rimtai apsvaistys tą, ką įnešama į visuotinius surinkimus. Šita komisija apsaugos mus didžiųjų organizacijų nuo neapmintų žingsnių, nuo seilėje gimusių projektų, kurie išsiskleidžia lyg gražūs, o kelioms dienoms praėjus pasirodo arba kenksmingi, arba tušti.

J Katalikų Vienybės valdybą pateko gražiai sutaręs žmonių burys. Jei reikės tos organizacijos pirmininkui vice-pirmininkui, ar valdybos nariams suteiti ir santikius su žymiais šios šalies asmenimis nelietuviais, tai tie nelietuviai turės ir gerą nuomonę ir gerą išpuolį.

J valdybą įėjo du kunigai: dvasios vadovas bei vice-pirmininkas, trys moteriškos, inteligenti, pramoninkai ir darbininkai. Šita Katalikų Vienybės valdyba skiriasi nuo daugelio valdybų tuom, kad ir ja

pateko asmenys protingi, darbūs, augstų jausmų. Jie jau yra pasižymėję savo veikimu. Didžiausia lietuviškų organizacijų liga beveik visur tebėra ta, kad žmonės pirma išrenka valdybą, o paskui jau žiūri ar ji mokes ir norės veikti. Čionai įvyko kaip tik priešingai: pirma pažiūrėta kokis kandidatas gali, nori ir moka dirbti, o paskui jau ji išrinko į valdybą.

Katalikų Vienybė su visomis prie jos prisidėjusiomis organizacijomis žada prisidėti prie Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos. Jei tai įvyks, tai bus nauja sveika įveikimo mūsų gyvenime.

Lenkų Ministerijos Permaina.

Daug kartų laikraščiai buvo pranešę, buk Paderewski's atsistatydijęs, bet tie pranešimai vis pasirodė klaidingi. Tečiaus pranešimai nebūdavo visai tušti. Lenkijoje darėsi daigtų priešingų Paderewski'io pažiūroms ir jo norams. Galų gale muzikas atsisakė būti ministrų pirmininku.

Lenkai korespondentai tvirtina, kad to atsakymo priežastis yra naminiuose Lenkijos reikaluose. Bet ne visada taip buvo ištikimų, kaip korespondentai sako. Jeigu Paderewski's būtų atsistatydinęs, delto, kad ukininkai su socialistais įgijo daug įtiesio lenkų seime, tai Paderewski'io vietą būtų turėjęs užimti žmogus palankesnis ukininkams ir socialistams labiau už Paderewski'. Tuomet tarpu įvyko visai priešingai.

Paderewski'o vietą užėmė p. Leopold Skulski's, buvęs kituomet Lodžio miesto prezidentu. J. Lodžio prezidentas p. Skulskis buvo patekęs tada, kada rusai jau buvo pasitraukę iš Lenkijos, bet Vokietija dar nebuvo sugrįžusi. Rinkimuose įvykusiuose po armistacijos Skulskis prezidento vietą prarado. Jo įpėdinis tapo socialistas.

Lodžio mieste, žinoma, yra lenkų, bet jame vokiečių yra labai daug. Žmogus aiškiai priešingas vokiečiams amžinų dienų nebūtų galėjęs tapti Lodžio miesto prezidentu tada, kada p. L. Skulski's juo mi tapo.

P-nas L. J. Paderewski's lenkų seime nebuvo prisirašęs nei prie vienos partijos, bet protų ir širdimi jis visomet priklausė prie N. D., t. y. tautininkų demokratų. Ta partija susideda iš dviejų šakų: katalikiškosios ir laisvamaniškosios. Paderewski's priklausė prie katalikiškosios.

Paderewski'io įpėdinis p. L. Skulskis priklauso prie tos pačios tautininkų demokratų partijos (narodowa demokratija). Karės laiku ta partija sumanė nusikratyti klaidomis ir žiaurumais įgytą užmetimą; delto ji truputį permaininga išvaizda ir vardą, pasivadindama liaudies (ludova) partija. J jos programą tapo įtraukta paragrafų, galinčių patikti socialistams. Norėta toje partijoje sudaryti trečią šaką su socialistiška spalva. Tas žymiai pasirodė. Pilsudskis kartais išrodė socialistu iš tolo žiūrintiems, bet išties jis buvo ir yra tautinis demokratas, arba N. D.

Pilsudskio patarėjas R. Dmowski's neužima oficialios vietos, bet išties vedė visą Lenkijos politiką už Pilsudski, už Paderewski ir ves už p.

Lietuviai Studentai Šveicarijoje

(Pabaiga iš praeito num.).

Friburge. taipgi mokinasi lietuvių vienuolis Jonas Navickas. Jis prieguli prie Kongregacijos La Salette. I jį jis įstojo dar būdamas Amerikoje. Friburge jis gyvena tos Kongregacijos namuose Villa Mont Planeau. Jis čionai rado labai stiprų ištikinimą, kad labai didelė dalis Amerikos lietuvių katalikų visuomenės norint unijos su lenkais. Prieš tai ištikinimą br. J. Navickas smarkiai protestavo ir klausė, iš kur ta klaida atsirado. Europiečiai lietuvių tvirtino, kad kunigas Jonas Žilinskas taip liudijęs kanaaninkui Jurgiui Narjauskui. Navickas kreipėsi prie Narjausko ir tas patvirtino, jog kun. Jonas Žilinskas tikrai taip sakęs. Navickas atsivėžė gerą liudijimą iš Amerikos. Jis būvęs tenai žymus lietuvių katalikų moksleivių ir pilnų blaivinių organizacijose, jis tapinęs verstus ir originalius straipsnius lietuvių katalikų laikraščiuose ir pats redagavęs "Tautos Rytą," būdamas katalikiškojo universiteto studentu Washington, D. C. Tai-gi jus ji galite pažinti geriau negu aš.

Apskritai apie vyrus studentus aš mažai ką galiu pasakyti iš savo matymo. Girdėjau, kad apie pabaigą spalio, šių metų, vyrų studentų lietuvių buvo devyni. Tarp jų yra jums žinomas K. Pakštas. Jis mokinasi sociologijos.

Girdėjau, kad Berne'io universitetą vaikščioja p. Cizikauškas ir p-lė Leonaitė, kuriuod drauge atvažiuo. Juodu drauge dirba Lietuvos atstovybėje, kurios pirmininku yra d-ras Šaulys, padėjęju kun. Dainantas-Dzimidavičius ir raštininku Pranas Jucaitis iš Sintautų. P-lė Leonaitė yra buvusio ministro dukterė.

Be abejo Tautos Fondui rūpi padėti Lietuvos studentams ir studentėms išeiti mokslą Friburge ir matyt juose ateityje gerai prirengtų darbininkų, bet nežinoma ar tikru keliu einama. Tautos Fondas vengia pa-

Skulski. Tai-gi ministrų pirm. permaina Lenkijoje nereiškia permainos naminiėje ekonominėje lenkų politikoje. Ji nereiškia nei bažnytinės politikos permainos. Lenkija supranta, kad pirma turi apsidirbti su užrubežiniais savo klausimais, ir tik po to gali griežti vidujinių permainų. Paderewski'o atsistatydinimas reiškia permainą užrubežinėje Lenkijos politikoje.

Ministrų pirmininko permaina įvyko po to, kaip Paderewski's sugrįžo iš Londono. Matomai, kad Anglija nepatenkino Lenkijos norų. Paderewski'ni nepasisekė savo šalies tikslus įvykinti su tautininkų pagalba. Matomai tiems tikslams nepadėjo taipgi nei Paderewski'o pažintys su įtakingais amerikiečiais. Todel lenkų ministrų pirmininkas atsisakė, o jo vietą užėmė žmogus, prieš kurį vokiečiai nieko neturi.

Lenkai negalėjo pradėti krypti prie vokiečių, kol angščiausiu Lenkijos valdininku buvo Paderewski's. Ir pažinimais ir jausmais jis smarkiai buvo priešingas vokiečiams. To negalima sakyti apie p. Inžinierių L. Skulski. Jo santikiai su Lodžio vokiečiais ir su tolymesne Vokietija būdavo geri ir prielankūs.

Didelę priežastį lenkamų vesti politiką priešingą vokie-

rodūt Friburgo studentams ne užsitikėjimo ir rodo gerbimą, bet, kiek žinau, Friburgo studentės tik laukia, kad iš anksto ateitų kokis nors jų padėjimo išrišimas. Amerikos atstovams būnant Šveicarijoje, nieks nedrįso aiškiai pasakyti dalykų, nes tas būtų galėjęs pakenkti Lituanijos Fondui. Ir be to delegatai buvo pranešę, kad Friburgo studentai gaus iš Amerikos pašalpą tik iki karo galo. Karas pasibaigė, buvo tad laukta tik galutinio Tautos Fondo pranešimo, kad toliaus studentų nešelpis. Delegatai, tiesa, klausė nėsyk: "Kuomet manote baigti universitetą?" ar: "Kuomet manote važiuoti Lie-tuvon?" Bet aiškių atsakymų nieks jiems negalėjo duoti.

Tuo po Velykų, š. m., atvažiuo iš Lietuvos Ed. Turauskas. Jis baigė Voronežo gimnaziją prieš porą metų. Gabus ir inteligentiškas vaikinias. Kadangi jam prisiėjo beveik metus but Petrapilyje prie bolševikų režimo, daug dirbti visokių tremtinių organizacijose, dalyvaudant tremtinių Lietuvon gabenime ir sugrįžus Lietuvon syk su kitais draugais "kovot" su socialistais ir tt., tai jis atvažiuo Friburgan pavargęs ir sunervuotas augščiausiam laip-sny. Nežiūrint į tą, kunigai jį nuvedė į universitetą ir jis tapo įmatrikuotas ir vėl delto, kad skaitytis studentu ir gauti pašalpą iš "Lituanios," vėl turi be naudos lankyti universitetą ir mokintis namie kalbų.

Be to, aš visai nenusistebėsiu sužinojus, po kiek laiko, kad jis serga. Duok Dieve, kad to neatsitiktų, bet toks "be pardono" žmonių universitetą greitai užrašymas negal duot greitą rezultatą. Turbut tas pats atsitiks ir su atvažiuojančiais studentais, reikšia jiems atvažiuo jį tuo bus užrašyti universitetan.

Ar negeriau būtų, kad naujai atvažiuojantieji svietiškiei studentai (kunigai lengviau atvažiuo orijentuojas, nes jie klausda daugiausiai lotynų kalboj skaitomas prelekcijas) ne-

čiams buvo ta, kad vokiečiai lenkam nepavedė Lietuvos kol dar Vokietija išrodė galinga. Lenkai, turbut, įgijo vilties, kad jie susitaikydami su vokiečiais pelnys Lietuvą, kurios negavo iš angli.

Vokiečiai, gal ir pavestų lenkamis Lietuvą, jei lenkai atsi-sakytų Danzigo ir juostos išilgai Vislos. Bet lenkam sum-ku bus atsakyti to gaudaus kasnelio ypač delto, kad reik-laujant daug nervų darbą prisi-ėjo dirbti po revoliucijos tai mažai saujai katalikiškos jau-nuomenės Voroneže ir Petrapilyje! Socialistai vedė smarkią ir pasekmingą agitaciją darbi-ninkų tarpe, reikėjo but opozicijoj. Susirinkimai, mitingai.

Nors tam praėjus, matyt, kad ne viskas buvo būtinai reikalinga, daug buvo daroma per greit ir per karštai; nebuvo laiko mąstyti, viskas degė.

M. Grandefille.

AM. L. R.-K. FEDERACIJOS VALDYBOS ADRESAI.

Kun. J. J. Jakaitis, preziden-tas, 41 Providence St., Worcester, Mass.
Kun. Pr. Bučys, vice-prezi-dentas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.
J. Mockus, židininkas, 1301 So. 50th St., Cicero, Ill.
Kun. F. Kemejis, sekreto-rius, 381 Westminster ave., Detroit, Mich.

rašytas tuoj į universitetą, bet galėtų kokius metus pašvest prisirėngimui ir kalbų mokslui, kad paskui, pradėjus lankyti universitetą, galėtų geriau dirbt, nes vieną syk kalbų neš-mokus—reikės jiems pašvest visą atliekantį nuo kursų klausimo laiką ir negalima naudoti nei profesorių lekcijomis, nei knygomis bibliotekoj ir tt.

Galų gale mokslas turi labai užsitęsti, kas dar brangiau kainuos negu pramato to forsuoto universitetan užrašymo speku-liacija; be to, tas viskas duoda medžiagą sveitintaučių kritikai, kuriems ta istorija atrodo naiviskumu, vėtu buvusių Rusijos piliečių.

Gal tai ir nemano darbas tą viską rašyti ir kelti tą klausimą, bet aš matau, kad kiti tyli ir vargsta, o kol tas visiems bus aišku praeis dar porą metų. Tas dalykas man visus praeit-us metus stačiai širdį edė, aš pati prityčiau viršminėtos sistemos blėdį, bet nenorėjau nieko rašyti.

Žinoma, geriausia būtų, kad tą patys Friburgo studentai perstatytų Tautos Fondui, nes atvirumas tokiuose dalykuose geriausias kelias, bet tas sunku įvykinti: jei, pav., studentai kels klausimą, kad esančios Friburge studentės geriaus pa-važiuo Friburgan pavargęs ir sunervuotas augščiausiam laip-sny. Nežiūrint į tą, kunigai jį nuvedė į universitetą ir jis tapo įmatrikuotas ir vėl delto, kad skaitytis studentu ir gauti pašalpą iš "Lituanios," vėl turi be naudos lankyti universitetą ir mokintis namie kalbų.

Rezoliucija - Protestas.
Kybartų ir Virbalio su apie-lenkėmis gyventojų, susirin-kusių rugpjūčio 24 d., iš-skaičiaus 5,000 žmonių.

Lietuvių tauta, tiek amžių kentėjusi, iškilus visame pasaulyje obalsui laisvo tautos apsisprendimo, viešai pasisakė norinti tapti nepriklausoma Demokratine Valstybe, kurioj visi piliečiai, be skirtumo tautos, tikybės ir humo gyventų kaip lygūs su lygiais, laisvi su laisvais.

Naujam gyvenimui besiku-riant, Lietuvių tautą išskarto-turėjo imtis kardo ir lieti krau-ja, kad neleisti eiti į Lietuvos žemes plotus visokios rūšies grubonioms, neturėdama ne-akimirksnio net mislies pa-grobti svetimas žemes, tik vien gindama savąją, kad ga-lop ramiai stverties kurimo savosios valstybės darbe ir statyti naują Nepriklausomos Lietuvos Valstybės rūmą, ku-riame visiems būtų patogų ir gera gyventi.

Nekliudydama kitų - Lietu-va tikėjosi, ir turėjo teisių tikėti, ypatingai tiems, kurie išskėlė obalsį laisvo tautos apsisprendimo, kad Jinai ras juose didžiausios paramos mirties kovoj su savo prieši-ninkais. Bet štai... Lietuva tik-ka pradėjo gyventi, kaip iš josios atėmė lenkai Vilnių, musų širdį, tą šimtamečių lietuvių svajonę, Lietuvos Valstybės minties lopelį, pri-sidėdami padėdant mums sidėdami padėdant mums pa-ginties nuo bolševikų, ir iš visu-pusir apsupę mus jie pradėjo skverbties vis gilyn ir gilyn. Šiandien jau Suvalkai, Seinai ir Punksas lenkų ir tas viskas lenkai yra atimama ne ko-voje, bet atiduodama jiems tais, kurie išskėlė gražiausius pasaulyje obalsius: išvaduoti save vertasias tautas, kurie šiandien gali daugiausia pa-daryti.

Lietuvių kariuomenė ka-riauja su bolševikais! Lenkam

NEPAMIRSKITE PAPUOSTI KUČIŲ STALĄ
LIETUVOS VĖLIAVA:
Kas da neturi, gali gauti "Drauge"
Turime tik šilkinių po \$1.00

Lietuvos Nepriklusomybė.

(OFICIJALĖS ŽINIOS.)
(Pranešimas iš Washingtono.)

(Tas).

Jo Malonybei
Ministerių Piram., Kaune.
Jūsų Ekscelencija!
Kybartų ir Virbalio miestų su apieilinkėmis gyventojai rugpjūčio 24 d., susirinkę ap-svarstyti dabartinį Lietuvos padėjimą, priėmė rezoliuciją -protestą, kurį turi garbę įtekti Jūsų Ekscelencijai. Šiuomi prašo Jūsų Ekscelencijos pranešti apie išreikštus musų rezoliucijoje protesto reikalavi-mus prancuzų, angli, Ameri-kos, vokiečių ir lenkų valdžijų atstovams, kartu pareikšdami Laikinąjį Lietuvos valdžiai didžiausią musų pasitikėjimą ir reikalaujanti jokių būdu ne-duoti musų laisvės ir nepri-klausomybės: vėl-žusim!

Tegyvuoją Nepriklausoma Lietuva!

Rezoliucija - Protestas.
Kybartų ir Virbalio su apie-lenkėmis gyventojų, susirin-kusių rugpjūčio 24 d., iš-skaičiaus 5,000 žmonių.

Lietuvių tauta, tiek amžių kentėjusi, iškilus visame pasaulyje obalsui laisvo tautos apsisprendimo, viešai pasisakė norinti tapti nepriklausoma Demokratine Valstybe, kurioj visi piliečiai, be skirtumo tautos, tikybės ir humo gyventų kaip lygūs su lygiais, laisvi su laisvais.

Naujam gyvenimui besiku-riant, Lietuvių tautą išskarto-turėjo imtis kardo ir lieti krau-ja, kad neleisti eiti į Lietuvos žemes plotus visokios rūšies grubonioms, neturėdama ne-akimirksnio net mislies pa-grobti svetimas žemes, tik vien gindama savąją, kad ga-lop ramiai stverties kurimo savosios valstybės darbe ir statyti naują Nepriklausomos Lietuvos Valstybės rūmą, ku-riame visiems būtų patogų ir gera gyventi.

Nekliudydama kitų - Lietu-va tikėjosi, ir turėjo teisių tikėti, ypatingai tiems, kurie išskėlė obalsį laisvo tautos apsisprendimo, kad Jinai ras juose didžiausios paramos mirties kovoj su savo prieši-ninkais. Bet štai... Lietuva tik-ka pradėjo gyventi, kaip iš josios atėmė lenkai Vilnių, musų širdį, tą šimtamečių lietuvių svajonę, Lietuvos Valstybės minties lopelį, pri-sidėdami padėdant mums sidėdami padėdant mums pa-ginties nuo bolševikų, ir iš visu-pusir apsupę mus jie pradėjo skverbties vis gilyn ir gilyn. Šiandien jau Suvalkai, Seinai ir Punksas lenkų ir tas viskas lenkai yra atimama ne ko-voje, bet atiduodama jiems tais, kurie išskėlė gražiausius pasaulyje obalsius: išvaduoti save vertasias tautas, kurie šiandien gali daugiausia pa-daryti.

Lietuvių kariuomenė ka-riauja su bolševikais! Lenkam

atiduodama vis nauji ir nau-ji didžiausi plotai musų žemės ir miestai! Vokiečiai su kol-čakininkais tebeplėšia musų sodžius!

Atėjo paskutinė valanda, mirties valanda!

Bet prieš tai Lietuvių tauta sako visam pasauliui, kad laisvės ir savo nepriklausomy-bės niekam be kovos neati-duos ir atimti jasias — atims tik per josios lavoną!

Tatai težino visi musų priešininkai!

Išreikšti šį paskutinįjį prieš mirtinąją kovą griežtą nusi-statymą susirinko Kybartų ir Virbalio miestų su apieilinkė-mis visi gyventojai be skir-tumo tautos, tikybės ir humo ir akyvaizdoje viso pasaulio reikalauja sau:

Laisvės!
Nepriklausomybės!
Vilniaus!

O priešams, esantiems musų sodžiuose ir miestuose, vistiek ar jie lenkai, ar jie vokiečiai, ar jie kolčakininkai, sako:

Šalin iš Lietuvos!
Protestą įgalioja pasirašyt Organizacijiniui Komitetui (13 parašų)

Protestas.

Mes, kaimų, įgalioti atsto-vai, Girkalnio valsčiaus, at-stovauję penkius fuksančius gyventojų, turėdami omeny:

1. Kad Santarvė, po įtaka Prancuzijos didikų, iki šiol dar nepripažįsta Lietuvos ne-priklausomybės - mūsų šven-čiausio tautos siekio, bet mums mirtinai kovojant su rusų bolševikais, leidžia įsigyventi ka-ro nuvargintoj musų tėvynę kolčakininkų bandoms ir vis gilyn ir gilyn slenkantiems lenkų pontijos legioniams;

2. Kad Santarvė jau keli mėnesiai, kaip vilioja mus veidmainingais pažadais, bet iki šiol netik nepadeda kurt laisvos, nepriklausomos valstybės, bet dar įvairiais bu-dais trukdo kurimo ir krašto apsaugos darbą;

3. Kad laikas jau atsizadėti pasitikėjimo grobonių paža-dams, o daugiau remtis savo tautos jėga ir valia—nutarėm:

1. Griežtai protestuoti prieš atskyrimą nuo Lietuvos kraš-ninkais. Bet štai... Lietuva tik-ka pradėjo gyventi, kaip iš josios atėmė lenkai Vilnių, musų širdį, tą šimtamečių lietuvių svajonę, Lietuvos Valstybės minties lopelį, pri-sidėdami padėdant mums sidėdami padėdant mums pa-ginties nuo bolševikų, ir iš visu-pusir apsupę mus jie pradėjo skverbties vis gilyn ir gilyn. Šiandien jau Suvalkai, Seinai ir Punksas lenkų ir tas viskas lenkai yra atimama ne ko-voje, bet atiduodama jiems tais, kurie išskėlė gražiausius pasaulyje obalsius: išvaduoti save vertasias tautas, kurie šiandien gali daugiausia pa-daryti.

Lietuvių kariuomenė ka-riauja su bolševikais! Lenkam

Lietuviai Amerikoje.

MILWAUKEE, WIS.

Kadangi iš šio miesto nesimato laikraštį jokių žinių, tai kai kas gali manyti, kad čia nėra lietuvių, arba kad ir yra, tai nieko neveikia. Kaip patyriaus, tai paprastai milvaukiečiai nemėgsta apie save daug kalbėti, nors kartais ir labai prakilius darbus atlieka. Teisybė, kad vietos lietuvių yra labai mažai organizuoti.

Čionai randasi tik L. R. K. rėmėjų skyrius, choras, kaip draugijėlė, ir dvi pašėpini draugijai.

Pirmiau gyvavo ir Tautos Fondo skyrius, bet kad nariai susidėjo iš katalikų ir vadinausių tautininkų, kurie nepasitiki katalikų fondui, ir norėjo visus pinigų siųsti tiesiog į Lietuvą, o kiti buvo tam priešingi, tai iš tos priežasties Tautos Fondo sk. sujū, gi visi nariai katalikai susisipietė į L. R. K. skyrių, kuris dabar veikia.

Kaslink moterų ir jaunuo- menės, tai visiškai čionai nieko nebuvo jų varde.

Apie keturi mėnesiai atgal lietuvių susilaukė naujo klebono, kun. A. F. Daugio, ir dabar pradėjo judintis. Ir taip: porą mėnesių atgal klebonas suorganizavo R. K. Dailės Ratelį, kurio tikslas bus lavinties dailės srityje. Valdyba išrinkta iš sekančių ypatų: pirm.—O. A. Nevulitė, pag.—P. Svirs- kis, rašt.—J. Bareišis, išd.—P. Markunas.

Buvo manyta suorganizuoti ir L. D. S. kuopą, bet daugumas katalikų dar įpratę skaityti laisvamanišką spaudą, tai tuo tarpu dar nieko neuveikta. Turime viltį, kad greitai laiku katalikai susipras ir sumanymas išsipildys.

Pereitame L. R. K. susirin- kime Šv. Kazimiero dr-jos at- stovas atnešė auką—\$50.00 Lietuvos vargšams. Iš L. R. K. surengtos pramoginės komisija pridavė \$33.55. Tai su kitomis aukomis ir mokesčiais pasiūsta Lietuvos vargšams per L. R. K. rėm. Centrą \$176.45.

Tame susirinkime V. Gen- čauskas paaukavo sidabrinį laikrodėlį vertės \$6.00, kurį manoma išleisti per serijas. Už atspaudžinimą tikėtis lėšomis padengti J. Jasulevičius, J. Ba- reišis aukavo po \$1.00 ir P. Zi- lius 50c.

Svarstyta ir apie drabužių rinkimą. Visi tam pritarė. Nors milvaukiečiai toli užpakalyje pasiliko kitų kolonijų rinkime drabužių, bet geriau vėliau ne- gu niekad.

Kitas projektas buvo, kad, dar daugiau pinigų surinkus Lietuvos pavargėliams, pada- ryti sutartį su judamųjų pa- veiklų (teatru) savininkais, kad už išparduotus tiketus L. R. K. rėmėjai gautų pusę pini- gų. Laimėta! Pasidarbavus Ju- diensinei ir O. A. Nevulitei, sutartis padaryta su dviem te- atrais. Pusę pelno už išparduo- tus tiketus eis L. R. K. Tikietis atspaudžinta gana daug ir da- bar L. R. K. rėmėjai deda vi- sas pastangas juos išparduoti.

R. K. Dailės ratelis Šv. Ga- brielio parapijos bazarą užbai- gė su labai įvairiu programu, kuris susidėjo iš dainų, prakal- bų, drilo, veikalelio, artistinių šokių, eilių ir dialogų. V. Radz- viliūtė ir Valentukė tikrai ga- lima buvo pavadinti progra- mo žvaigždėmis, kurios gražiai pašoko. Pasižymėjo driliuje mažos mergaitės po vadovyste R. Genčauskaitės, kuriai ir

garbė priklauso. Kalbėtojai buvo vietos klebonas ir p. Mik- šys. Pastarasis nors pirmą kar- tą kalbėjo, bet gana gerai.

Klebono prakalbos visuome- nei patikdavo ir patinka, nepa- tinka tik mūsų socialistams. Vilija.

MELROSE PARK, ILL.

Mūsų kolonijos tikri lietuviai darbuojasi ir daug jau yra ge- ro padarę tėvynei. Nors čia nėra stambių veikėjų, kaip kito- se kolonijose, tačiau Melrose Parkas nepasilieka užpakalį kitų kolonijų. Kaikada dar net užima pirmesnę vietą.

Štai T. F. Centras Melrose Parkui buvo paskyręs surinkti į Kalėdinį Fondą \$150.00, bet surinkome beveik dvigubai, t. y. \$235.00 ir aukos jau pasiū- tos Centrai. Girdėjau, kad dar ne viskas. Drabužių Melrose Parkas L. R. Kryžiu surinko už keturą šimtų dolerių, kurie gal jau Lietuvoje.

Dabar Tautos Fondas atsi- skaičius ir Amerikos lietuvių, kad surinktų 100,000.00 dol. Mūsų kolonijai paskirta surink- ti 300 dol. Taigi reikia darbuo- ties, reikia gelbėti Lietuvą.

Tat melroseparkiečiai, dar- ban! Pasidarbuokime ir surin- kime tuojau mūsų kolonijai pas- kirtą sumą. Tėvyne mylintie- ji melroseparkiečiai nepalikis kurčiais. Sauniai pasidarbo- vime pirmiau, pasidarbuos ir dabar.

Taipgi girdėt, kad vietos lietuvių rengiasi prie pirkimo Liet. valdžios bonų. Sako, kad vienas Melrose Parkas Liet. valdžios išleistų bonų tu- ri išpirkti už keturą tukstančių dolerių. Tai bus, girdi, atlik- tas didžiausias darbas tėvynės labui.

Lietuvos Sargas.

PITTSBURGH, PA.

Streiko bėgis.

Jau dvylikta savaitė eina kaip čia tęsiasi milžiniška ko- va darbininkų su kapitalu plie- no išdirbystė.

Papirkti kapitalistų laikraš- čiai tankiai parašo, buk jau vi- si darbininkai yra sugrįžę dar- ban. Tokiems melams kitų ko- lonijų streikuojantiems darbi- ninkams patartina netikėti. Pas mus streikas yra gerame upe. Darbininkai pasiryžę ko- voti iki galui, kol nebus perga- lėtas plieno trastas.

Tarpe kitų įvairių tautų, streikuojančių, lietuvių randasi apie 3,000, kurie tvirtai laiko- si, iškiriant apie porą stam- bių tautininkų lyderių, kurie streikauja. Vienas jų yra gana stambus veikėjas, kuris visą laiką maišėsi tarpe strei- kierių, nuduodamas ištiki- mui darbininkams, o paėmęs \$15.00 pašėpos nuo vietinio šėpimui streikierių komiteto, nuėjo streiklaužiant. Lietuviai labai pasipiktinę tokiojo dar- bu.

Suvargusiems streikuojan- tiems darbininkams su šeimų- nomis maistu duodama pašėpa iš unijos. Rendas atmokėti pasirupina Lietuvių komiteto streikierių šėpiti fondas, ku- riame randasi įvairių draugijų ir pavienių suaukautų pinigų apie \$1,042.65.

Sušėpimui streikierių išmo- kėta iki gruodžio 9 d. \$591.50. Fonde palieka dar \$451.15.

Geistina, kad visos lietuvių draugijos ir iš įvairių apelin- kių aukautų šėpimui streikuo- jančių darbininkų.

Ankas galima siųsti fondo sekretoriaus vardu: J. Rasins- kas, 2123 Watson St., Pitts- burgh, Pa., kuris, įtraukęs į knygas, priduos išdirbinkni. Au- kų atskaita bus paskelbta laik- raštuose.

Gruodžio 9 d. šėpimui strei- kierių fondo komitetas laikė susirinkimą, kuriame išrinko komisiją pranešinėti į laikraš- čius apie tikrąjį dalykų stovį. Komisija streiko reikalų:

P. Paulionis,
A. Žvirblis,
W. Maciauskas.

DONORA, PA.

Pranešimas Liet. Ukėsu Klubo nariams.

Siuomi pranešam, jog L. U. K. laikytame susirinkime gruodžio 14 d. vienbalsiai liko nutarta, kad nariai, kurie yra išvažiavę į kitus miestus, buti- nai atsiųskutų laiškų ir pri- duotų savo gyvenamos vietos adresą, kompanijos ar dirbtu- vės vardą ir kokį darbą dirba. Šio pranešimo neįspildę, liksi- te suspenduoti bei išbraukti.

Kaikurie nariai atsiųskutė ir pasiaiškino, bet dar yra daug tokių, apie kuriuos L. U. K. nieko nežino.

Todel malonėkite kogeir- čiausia atsiųskut laiškų, pri- duodami savo gyvenamos vie- tos adresą.

L. U. K. Valdyba.

MINERALŲ GAMINIMO STOVIS SUVIENYTOSE VALSTIJOSE 1918 M.

Vidaus Departamentas pas- kelbė preliminarį raportą, kiek mineralų pagaminta 1918 m. Pilname raporte, kuris grei- tai bus išleistas, bus parodyta pilni skaitmenys, kuriuos Suvienytų Valstijų Geologijos skyrius tais metais surinko.

Taiš metais pagamintų mi- neralų vertė siekė \$5,526,000, 000, t. y. už pusę milijono ver- tės daugiau, negu 1917 m., bet pačių mineralų pagaminta ma- žiau. Kuro buvo pagaminta daugiau, negu 1917 m. nors kietųjų anglių ir mažiau buvo išvežta. Anglių išparduota 5 nuošimčiais daugiau, bet jų vertė, dėl pakilusios kainos, siekia viršum 17 nuošimčių daugiau. Indomu tai, kad ne- šiurint, jog petrolejus išleis- ta buvo tik 4 nuošimčiais dau- gian, jo vertė padidėjo vir- sum 32 nuošimčių.

Naugų (metallų) pagaminta 1918 m. 3 nuošimčiais dau- gian, negu 1917 m. Skaitme- nys parodo, kad geležies, ru- dos ir plieno buvo pagaminta mažiau, bet jų vertė buvo au- gštesnė. Spyžio pagaminta tru- putį daugiau, bet išvežta jo mažiau. Varis ir zinkas netik streiklaužia. Vienas jų yra kaip medžiaga žalvarini, be- abejonės, užima pirmą vietą po geležies šios dienos svieto in- dustrijoje ir 1918 m. jie užėmė augštą vietą tarpe karei rei- kalingų naugų. Vario buvo pagaminta truputį daugiau, bet zinko mažiau ir abiejų vertė buvo žemesnė, zinko net 25% nuošimčiais. Karei reika- linių naugų, manganeso ir ch- ronito, kuriuos vartoja su- kietinimui plieno, pagaminta daugiau, negu kuomet nors pirmiau. Chronito 88 nuošim- čiais daugiau jo daugumu ir 275 nuošimčiais brangumu daugiau, negu 1917 m., o man- ganeso rudos daugiau paga- minta 136 nuošimčiais jo dau- gumos ir 100 nuošimčių ver- tės. Aukso ir sidabro iškasta mažiau, negu budavo iškasa- ma per daug pirmesnių metų. Nors sidabro vertė ir pakilo

nuo 81 cento už unciją 1917 m. iki 97 centų 1918 m., to paki- limo neužteko padengti kasi- mo lėšas.

Triobų statymui medžiagos, molio produktų namus statyti, akmens, cemento ir gipso ga- minimas labai buvo nupuoles. 1918 m. potašo pagaminta 54,000 tonų, arba 68 nuošim- čiais viršum to, kas buvo pa- gaminta 1917 m.

VISŲ DIENRAŠČIO "DRAUGO" SKAITYTOJŲ DOMAI SVARBUS PRANEŠIMAS.

Tėmykite aštuoniolikiečiai, kad 1920 metams Kalendorius su Lie- tuvos prezidento paveikslu ir su Šventimiais, jau gatavas. Taipgi kas užsirašė dienrašči "Drauga" ant 1920 metų per mane tas gaus ta puikiai kalendorių, taippat galima įsigyti visokių knygų ir maldaknygių kaip tai "Ramybe Jums", "Pulkim ant kelių", "Aniolas Sargas" "Dangaus Žvaigždutė" ir tt.

A. Stulginskas,
1817 South Union Avenue.

PRANEŠIMAS.

Siuomi pranešu Gerbiamasius North Side. Kad są parkeliu savo gyvenima veta po No. 1641 N. Paulina St. Taipgi dabar visokiais reikalais malonėkite kreiptis nau- jon vietovę be to galite užsisakyti "Drauga" ant metų ir nedėlių ir galite nusipirkti "Draug" ka- lendorių, ir maldaknygių ir kitokių bažnyčioms daiktų. Visi ir visos malonėkite atsilankyti į mūsų drabužių ir saldainių krautuvę.

Su pagarba

A. Nauseda,
1641 N. Paulina St.

GRAND RAPIDS, MICH. LIETUVIAMS!

Jūsų kolonijoje nuo Bala- ndžio 20 dienos 1919 m. "Drau- gą" atstovauja p. J. MARGE- LIS, 544 Myrtle str.

Pas jį galite "Draugą" už- sirašinėti, nusipirkti paduoti jį pajieškojimus ir pagarsi- nimus. Galite gauti ir knygų. Siuomi atšaukiamie įgalioji- mus kokiame nors kitam Gran- ds Rapids, Mich. "Draugo" agentui.

Kas pas jį iš Grand Rapids lietuvių užsirašo "Draugą", tam jis duoda dovanų "Drau- gą" kalendorių.

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLE- LAI JAU CHICAGOJ.

Juos galima gauti Lietuvių Darbininkų Krautuvėje 901 W. 33rd Street, įvairumas kainų nuo 10 skatikų iki 5 auksinių. Norintieje gauti juos lai pa- sistengia nusipirkti tuojaus nes nedaug jų prisiunte.

B. J. Jakaitis.

ŠVENTO JUOZAPO DR-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI: Sheboygan, Wis.

Pirm. A. Grebas, 1117 Kentu- cky, Ave.
Vice-pirm. J. Stauskas, 1414 New York Ave.
Rašt. A. Brusaka, 835 High Ave.
2 Rašt. B. Sapiega, 1715 Super- rior Ave.,
Išdirbinkas T. Grigaliunas, 1437 So. 11-th St.
Org. Rašt. Ig. Ermala, 1717 Erie Ave.
Marsalka M. Daunora.
Dažiurėtojai išdo: J. Rėklaitis, J. Rutkauskas.
Mitingai atsibuna kiekvieną mė- nesį po pirmą tą nedėlia.

REIKALAUJA.

REIKALINGOS moteris ir mergi- nos dirbti lengvas darbas; prie iškir- stymo sėklų; geras uždarbis.

Leonard Seed Co.,
228 W. Kinzie St., Chicago, Ill.

REIKIA VYRŲ.

Dirbti prie lumberio. Atei- kite ant 7 val. ryto.

Užmoka kasdieną.

LORD & RUSHNELL.

2424 So. Laflin Str.

REIKALINGOS.

10 mergaitių 17 metų ir daugiau prie lengvaus darbo ant mašinos, svariam fabrike. Prityrimas nere- kalingas. Turi turėti metų paliudi- jimo.

Atsišaukite:
Felt & Tarrant Mfg Co.
1735 N. Paulina Str.

REIKALINGI

Vaikai 17 metų amžiaus ir suvirš prie lengvaus darbo ant mašinos svariam fabrike. Prityrimas nere- kalingas. Turi turėti metų paliudi- jimo.

Atsišaukite:
Felt & Tarrant Mfg Co.
1735 N. Paulina Str.

Reikalingas pardavėjas prie Lumber ir Mill darbo tokis kuris turi gera pažinti su kontrakto- riais. Gera proga geram žmogui. Atsišaukite.

Heitemann Lumber Co.
5852 S. Ashland Ave.
Telefonas Prospect 4000.

Reikalingi vaikai 16 metų ir su- virš del lengvaus fabriko darbo. Atsišaukite.

Rockwell Barnes Co.
823 S. Wabash Ave.
Telefonas Harrison 2796

Reikalingi leibieriai del fondes, darbas pastovus.
Link Belt Company
39th ir Stewart Ave.

Reikalingas siuvejas prie vyrų ko- tų turi gerai žinoti visa kostumerę darbą, gali uždirbti po \$40 į savaitę ir daugiau. Atsišaukite.

Joseph P. Sabel,
833 Berkley Ave. Youngstown, Ohio.

ANT PARDAVIMO.

Naujas pijanas mažai graintas as pati mokėjas \$400 parduos už \$300 iš priekesties neturėjimo vietos kur padėti.

A. N. Mildažintė,
388 Walnut Str. Newark, N. J.

Ant pardavimo biznis lietuvių apgy- ventoj vietov, priekestis pardavime sa- vivinkas išvažiavę į kitą miestą.

J. CENOSKY,
2414 W. 46 Place Chicago.

ILLINOJAUS FARMOS.

80 akrų farma su budinkais gy- vuliais ir mašinomis, 6 akrų sodos 1 mylia nuo miesto, ant gero kelio ir su miškų už nužemimą kaina \$6,800.00

40 akrų farma 7 kambarių na- mas ir kiti geri budinkai, 1 mylia nuo miesto sodas, žemė išdirbta, farma priklausoma našlei užtat parsiduos pigiai už \$3,000.00.

25 akrų farma 20 akrų dirba- mos žemės 5 akrų miško ir ganik- los sodas, budinkai senoviški, arti prie geležinkelio ir miesto. Pri- klauso senai moterij ir parsiduos beveik už dyka. Tikiai \$1,125.00.

11 akrų pirmos klasos farma nau- jos mados budinkai, elektros švie- sa netoli miesto. Šita farma ge- liausia visoj Illinoisaus Valstijoj, parsiduos už \$24240.00.

60 akrų pirmas klasos farma \$15000.00.

Didelis bargeus atsišaukite per laišką arba ypatingai.

First Nat. Realty & Constr. Co.
840 W. 33 St., Chicago, Ill.
P. Borneika General Manager.

KALEDU DOVANOS

Deimantai, auksiniai žiedai, spilkos, laikrodėliai, branzalėtai, len- dugėliai, focketai, yra vėliausios mados gamami mūsų krautuvėje. Didelis pasirinkimas gramatonų ir Lietuviškų rekordų. Kainos žė- mianios ir parduodame ant lengvų išmokėjimų.

Užprašome visus savo kostumerius senus ir naujus. Kiekvienas duosim gražų kalendorių veltui.

LINKEDAMS LINKSMU KALEDU IR LAIMINGU NAUJU METU

JUOZAPAS F. BUDRIKAS,

3343 S. Halsted Street, Chicago, Illinois

DR. J. SHINGLMAN

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4930 W. 13 St.
Kamp. 49 Court
Res. 1228 W. 49 Avenue
Telefonas Cicero 3656
Ofiso Cicero 49
KALBAME LIETUVISKAI

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas
Residence: 1896 So. Michigan A.
Telefonas Pullman 348 ir Pullman 3
Chicago: 4515 So. Wood Str.
Tik Ketvergo vakare nuo 5:30 iki
Telefonas Yards 725.

Dr. P. P. ZALLYS

Lietuvius Dentistas
10657 So. Michigan, Avenue
Resident, Ill.
VALANDOS: 9 iki 9 vakare.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 23 metal
Ofisas 3148 So. Morgan St.
Kertė 32 ro. St., Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moterišku, Vyriskų, taipgi chro- niškų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 6 iki 8 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet.
Telefonas Yards 687

Dr. A. BURKE

(Lietuvius)
418 W. Market Str.
Pottsville, Penna.
Su visomis ligomis priima.
Nuo 8 iki 10 val. ryto.
Nuo 1 iki 3 val. po pietų.
Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5039
Valandos: — 8 iki 11 ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio- mis nuo 6 iki 8 val. vakare.

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiesty:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Tel. Central 5478
Gyvenimas, 812 W. 31st St.
Tel. Yards 4681

Dr. C. Z. Veze

LIETUVIUS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9
Nedėliomis pagal sutarim.
4712 SO. ASHLAND AVE
arti 47-atos Gatvės

Dr. S. Naikel

LIETUVIUS
GYDYTOJAS IR CHIRUR-
4712 So. Ashland Ave
Phone Drover 7042
VAL. Nuo 9 iki 12 ryto,
po pietų, 7 iki 9 vakare.
Residence: 3336 W. 66th
Phone Prospect 8585

PRANEŠIMAS.

Dr. M. T. STRIKOL
LIETUVIUS
Gydytojas ir Chirurgas
Priešais savo gyvenamą vietą
Berkston Park
2914 W. 43rd Street.
Tel. McKinley 755
Ofisas: 1757 W. 47th St.
(47 ir Wood gatvė)
Valandos: 10 ryto iki 2 po pietų.
8:30 vakare Nedėliomis 9 iki 1
Tel. Boulevard 140

J. P. WAITCHES

ATTORNEY AT L
LIETUVIUS ADVOKAT
4542 S. WOOD STREET
CHICAGO.

JOSEPH C. WOL

Lietuvius Advoka-
29 SO. LA SALLE ST
Gyvenimo Tel. Humbolt
Vakare 2211 W. 22-
Tel. Rockwell 69
CHICAGO, ILL.

PIRKITE LIETUVOS VAL- STYBES BONŲ.

Draugo Ofise, 1800 W. 46 St.

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTES. PRIEŠINASI Miesto DARBININKŲ PRIGULĖ JIMUI PRIE FEDERACIJOS.

Pirmadienis, gruod. 22 d., Sv. Zenono Kareivio.

Antradienis, gruod. 23 d., Sv. Viktorija.

KOVA UŽ PAPIGINIMĄ PRAGYVENIMO.

Siuo kartu prieš brangenybę organizuojamos moterys.

Kuomet "fair price" komitetai Chicagoje nepavyko kovoti prieš pragyvenimo padidėjimą, tai komitetas be jėgų pagaliau įsileista ir moterys.

Viena iš jų yra Mrs. Joseph T. Bowen. Neteko patirti, kas jai perveikė. Bet andie jai skelbia, jogei palianti mirtiną kovą prieš brangenybę, prieš profiterininkus.

Tam tikslui jai sumanusi, tik Chicagoje, bet visoj valstyje, suorganizuoti moteris, priima "moterų apsigimimo" organizacijon patraukti mažiausiai 70,000 moterų.

Kovoti prieš profiterininkus Mrs. Bowen gamina specialius lapelius. Tuos kuoplasiai padalysianti moterims, ose lapeliuose moterys bus kvietos perkant kokius nors daiktus pažymėti tų daiktų kildus, kiek užmokama ir autuvininko pavarde ir adre.

Lapeliai bus sugrąžinami distriktų komitetų pirmininkams (nes augščiau paminėta moterų organizacija bus dalinta į distriktus).

Šių lapelių, sakoma, bus virta, ar krantuvininkas, y. p. profiterininkas, ar jis gali patrauktas atsakomybėn, taip, tai kas jį gali patraukti teisman, ar valstija, ar eralė valdžia.

Atsitarajam atsitikime nusprendžia patys prokurorai.

Ar toksai kovos budas duos tinių pasekmių, kas čia galasakyti. Jei pasirodys patys, jei maistas ir prekės, tai tas įvykis ne dėl smių, bet dėl nenoro turėti nagumų.

Es kaip senai kovojama prieš brangenybę, taip visuoviskas dažniausia pasibaitik vienais gaudiniais. Uo ja įstatymai, sulig ku galėtų but baudžiami visos rūšies profiterininkai, sulig tų įstatymų procesai taip supainiota, kad biam profiterininkui gal išsisukti.

ova prieš brangenybę ir terininkus nekuomet nepasekminga be kongreso libos. Nes kongresas gali ti aiškius įstatymus.

troji Mrs. Bowen prieš brangenybę — tai otuoti visus tuos prous ir prekes (tik ne kraunkus), katros yra perjos.

vykotas gal ir būtų geras. Bet boykotuok, sveienkry, be kurio negalipsieiti. O juk cukrus sertas boykoto. Pirkiniai audamį plėšia žmones ni augštas cukrui kaimai reikia paremti Mrs.

ai pastangas kovoje prieš enybę ir profiterininkus. palinkėti, kad ta kova apvainikuota kuogeriaus pasekmėmis. Butų geiktas, kad ir lietuvės prisidėtų prie tos "moterų apsigimimo" organizacijos ir lietuvių tarpe yra nepakenčiamų profite-

Chicagoje žymi dalis policijos, gaisrininkų ir sveikumo departamento tarnautojų priguli prie Chicago Darbo Federacijos. Jie reikalauja padidinti užmokestis sulig tos federacijos nustatytos normos.

Miesto tarybos finansinis komitetas svarsto miesto biudžetą 1920 metams.

Komitetas tvirtina, jog jis paminėtų departamentų darbininkams nepaskirsias didesnės užmokesčio, jei tie yra federacijos nariai.

Aldermanas Capitain, komiteto narys, sako:

"Aš balsuosiu prieš pasikyrimą didesnių išlaidų tiems departamentams, katrų darbininkai turės bent kokius ryšius su Chicago Darbo Federacija. Tie departamentai absoliučiai reikalingi miesto sveikumai ir apsaugai. Nesu priešingas, kad darbininkai savitarpiai organizuojasi. Bet kuomet jie mėgina glausties prie federacijos, nuo jų ateietyje galima sulaukti streiko, atkreipto prieš publiką ir prieš paties miesto majoro patvarkymus."

Kuomet "fair price" komitetai Chicagoje nepavyko kovoti prieš pragyvenimo padidėjimą, tai komitetas be jėgų pagaliau įsileista ir moterys.

PERDAUG UŽPUOLIMŲ IR PLEŠIMŲ CHICAGOJE.

Is New Yorko pranešta, jog Burglary Underwriters asociacija nusprendus ateityj pakelti kur-kas augščiau mokesčių už prekių apdraudimą nuo plėšikų ir vagių Chicagoje ir visam Cook paviete. Nes Chicagoje plėšikų ir vagių tiek priviso ir jie tiek daug nuostolių padaro, kad apdraudimo kompanijos turi panešti nuostolius.

Policijos viršininkas Chicagoje už tą apsišėkimą kaltina pačius žmones. Sako, patys žmonės atsisako palaikyti skaitlingesnės policijos, duoda progos čia veikti piktadariams.

Taigi policijos viršininko nuomone, tik skaitlingesnė policija miestą apvalytų nuo piktadarių.

LIET. PASTO ŽENKLAI. (arba stampas)

Jau parduodami. Gavome iš Tautos Fondo šešių rūšių po 10 skatikų, po 20, 50, 60, po 3 auksinus ir 5 auksus.

Amerikos pinigais reikia mokėti 25c. už auksiną (1centas už 4 skatikus).

Is gautųjų už tuos ženklelius pinigų 60 eina Lieuvos Valdziai, 30% Lietuvos Misijai Amerikoje 10% Tautos Fondo išlaidoms. Nusiųstas stampas ir Lietuvą Paštas sulyg reikalavimo išmainys ant pinigų. Bet tas išmainymas turi būti atliktas ne vėliau kaip 1 d. liepos 1920 metų.

Rašant laiškus į Lietuvą įdėkite sykiu ir pašto ženklų atsakymui: jusiškiams bus patogumas, kad nereiks patiems pirkti. Ant laiško iš Lietuvos į Ameriką reikia lipdyti 60 skatikų, o už registruotą 1 auksinas 20 skat.

Su užsakymais kreipkitės į "Draugo" Administraciją 1800 W. 46 st., Chicago, Ill. Geriausia pirkti susidėjus keliems ant syk, tuomet susidėdija laikas ir išlaidos.

Is New Yorko pranešta, jog Burglary Underwriters asociacija nusprendus ateityj pakelti kur-kas augščiau mokesčių už prekių apdraudimą nuo plėšikų ir vagių Chicagoje ir visam Cook paviete. Nes Chicagoje plėšikų ir vagių tiek priviso ir jie tiek daug nuostolių padaro, kad apdraudimo kompanijos turi panešti nuostolius.

Policijos viršininkas Chicagoje už tą apsišėkimą kaltina pačius žmones. Sako, patys žmonės atsisako palaikyti skaitlingesnės policijos, duoda progos čia veikti piktadariams.

Taigi policijos viršininko nuomone, tik skaitlingesnė policija miestą apvalytų nuo piktadarių.

IS CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

IS TOWN OF LAKE.

Metai ar du atgal Town of Lake lietuvių kolonijai budavo daug visokių užmetinėjimų, o ypač buk townoflakiečiai mažai darbuojas, mažai aukanja tautos reikalams. Bet tai netiesa. Townoflakiečiai daug dirba, daug ir aukanja, tik mažai girdiasi. Tat, mah rodos, neprošali bus supažindinti mūs visuomenę su Town of Lake lietuvių nuveiktais darbais.

Visųpirma praėjusiais metais į Kalėdinį Tautos Fondą townoflakiečiai suaukavo virš \$9,000.00.

Gerb. kun. Laukaičio prakalbose vienu vakaru sudėjo aukų virš 900 dol. Nemaža pasidarbavo L. R. Kryžiaus reikalais. Anų sudėjo apie 1,000 dol., drabužių surinko 9 skrynias. Tai-gi tas jau parodo, kad Town of Lake lietuvių kolonija su aukomis pralenkė visas kitas Chicago ir apielinkes kolonijas.

Neprošali dar bus paminėti, kad townoflakiečiai turi vieną iš gražiausių bažnyčių, kleboniją ir didelę mokyklą, kurioje mokinas apie 900 mokinių. Žinoma, tą visą tvarką veda didelis darbininkas, kuris nemilstančiai darbuojasi—tai vietinis klebonas, kun. Skryptka, su uoliu pagelbininku, kun. Pakalniu. Kun. Pakalnis didžiai yra visų parapijonių mylinas delto, kad prisideda prie kiekvieno tautos darbo, ypatingai jamiuomenei duoda gerų patarimų.

Antras pagelbininkas yra kun. Mikšys, buvęs ilgus metus Rusijos kariuomenės kapelionu ir daug visko patyręs. Užtai dabar daug savo brangaus laiko pašvenčia Raudonąjam Kryžiui.

Dar reikėtų priminti, kad praėjusiais metais Sv. Kryžiaus mokyklą baigė 40 mokinių ir visi, kaip girdėti, įstojo į augstesnes mokyklas. Tą dvasią mokiniams įkvėpė Seserys Nazaretės, bė didelė garbė ir tvainys, kad jie leidžia vaikus į augstesnes mokyklas.

Sioj kolonijoj yra daug pramonininkų. Jie taip-gi prisideda prie visų tautos reikalų.

Tarpe dr-jų žymesnes vietas užima Sv. Cecilijos choras, kuris, vedamas varg. Daukšos, kiekvieną nedėdienį gražiai bažnyčioje gieda.

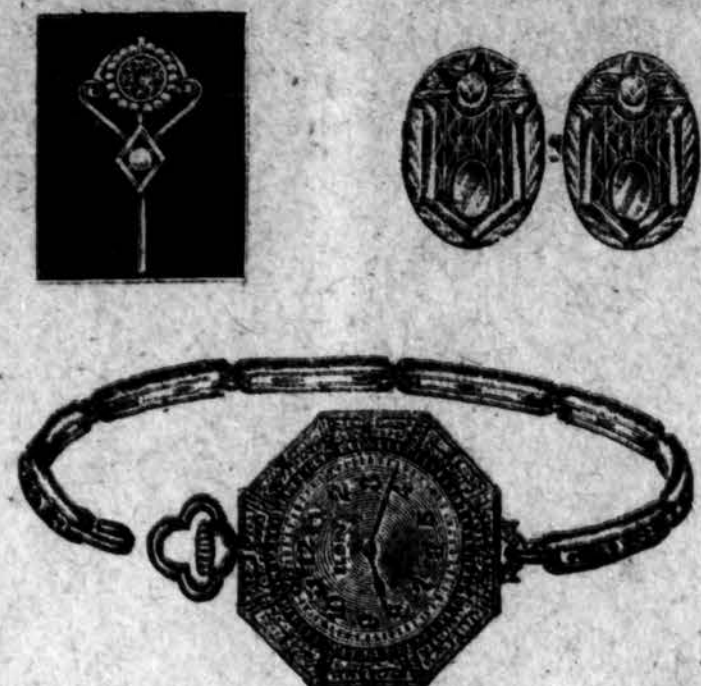
Antra yra Liet. Vyčių 13 kp., daug pasidarbavus lošime istoriškų veikalių, rengdama paskaitas, visuomeniškus kursus ir pandingas prakalbas.

Taip-gi nemažą rolę lošia Moterų Sąjungos 21-na kuopa. Abelnai imant, Town of Lake lietuvių kolonija visakame yra pasižymėjus. Kada buva rengiama prakalbos, visi townoflakiečiai atsilanko ir ramiai užsilaiko. Todel tikrai galima sakyti, kad Town of Lake lietuvių kolonija stovi pirmoj vietoj.

Kita kartą parašysiu daugiau.

P—vas.

Draugija Sv. Kazimiero Karaliaičio laikytame priešmetiniam susirinkime gruodžio 14 d., š. m., Sv. Kryžiaus parapijos svetainėj, gavus pakvietimą nuo vietinės Lab. Sąj. 1-mos kuopos prisidėti prie rengiamojo baazro, kuris bus sausio mėnesij, 1920 m., vienu balsiai nutarė prisidėti ir išrinko darbininkų. Apart to, Sv. Kazimiero Karaliaičio dr-jas su-

P. K. BRUCHAS Jubilierine Krautuve

3321 S. Halsted St. - - Chicago.

Mūsų krautuva yra pripildyta naujausios mados tavoru del Kalėdų dovanų. Tamista nupirktai dovanas tikros vertės mūsų krautuvej. Ir bukit užtikrinti, kad jus nupirktis geriausia tavora, žemiausia gaunama kaina. Atsilankiusiems, užtikrinam užganėdijima ir teisinga patarnavima.

Išsiųskimas:
Deimantinis žiedu,
Iavorieriu, anskariu,
Laukrodeliu, lencingeliu,
Branzalieta, Albomy ir t.

PRIMAME LIBERTY BONDS.
Krautuvej atidaryta koža vakara ir nedėlioms iki Kalėdų.
Pinikus kalendorius visiems dykai.

tare palikti Lab. Sąj. garbės nare įmokant 100 dol.

Geistina, kad ir kitos draugijos pataptų Lab. Sąj. garbės naremis. Katros nėšgali susyk įmokėti 100 dol., tai gali dalimis išmokėti. Tokiu budu Lab. Sąj. greičiau galėtų įvykinti savo tikslų.

Narys.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS CHICAGOS APSKRICIO PROTOKOLAS.

Susirinkimas laikytas lapkričio 30 d., š. m.

Neatvykus apskričio valdybai, delegatai susirinkimė vedėjam išrinko R. Andreliuną, nutarimų raštininku A. Bisli.

Vedėjas atidaro susirinkimą su malda.

Delegatai dalyvavę iš sekantių kuopų:

20 kuopos: A. Bačkis, J. Berkelis, M. Mažeika.

25 kp.: A. Stulginskas, V. Jodelis, S. Jucevičia, A. Bislis.

29 kp.: J. Pabijonas.

57 kp.: J. Podziūvelis, B. Neartonis, R. Andreliunas, K. Zaramskis.

60 kp.: J. Mockus.

Viso delegatų dalyvavo 13.

Praeito susirinkimo protokola Apskričio raštininkė prisiuntė per delegatą J. Pabijoną.

Protokola perskaitė tuomlaikinis nutarimų raštininkas. Vienbalsiai priimtas.

M. Mažeika išdavė raportą. Piknikui paėmė Bergman's daržą. Piknikas bus birželio 20 d., 1920 m. Raportas priimtas.

Delegatai nutarė rengti pikniką su išleidimu trijų daiktų. J. Mockus paaukavo auksinį pinigą iš Lietuvos. L. D. S. Apskrities paaukavo auksuotą laikrodėlį ir R. Andreliunas "Darbininką" vieniems metams. Serijos bus nuo 5 iki 30 centų. Sutarta serijų padaryti vieną šimtą.

Raportas iš rengiamų paskaitų. Paaiškėjo, kad pačioje paskaitų rengimo komisijoj įvyko klaida, todėl paskaitos neįvyko. Tolesniam rengimui paskaitų maršruto komisijon įnejo S. Jucevičia ir J. Pabijonas.

Raportas ligonių lankymo. J. Mockus išdavė raportą, kad aplankė ligonį, J. Podziūną, ir pasveikino nuo L. D. S. Apskričio. Ligonis esąs labai dėkingas už atlankymą ir dėkojo darbininkų Sąj. Apskričiai. Einąs geryn, ir greitai laiku gal pasveiks visai. Raportas priimtas.

Raportai iš kuopų veikimo. Pasirodė, kad visos kuopos darbuojas. Paminėtina 57 kuopa, kuri įsteigė vakarinius kursus, kuriuos veda p. Ig. K. Sakalauskas.

60 kuopos visi nariai įsirašė į L. L. Sargus ir į L. R. Kryžiaus rėmėjus.

60 kp. delegatas, J. Mockus, apmokejo už Krikščionių Demokratų lapelius \$5.00 ir \$10.00 prie padengimo lėšų atstovui į

seimą 1918 m. Pinigus priėmė susirinkimo vedėjas, R. Andreliunas.

Visoms kuopoms susidėjus surengti pikniką arba vakarą. Kuri kuopa daugiau išparduos tikietų, ta kuopa daugiau pelnys. Sumanymas apkalbėti paliktas sekantiems susirinkimui.

Delegatai pranešė, kad kuopos iš Centro gavo laiškus su atsiliepimu, kad nariai nubalsuoti pakėlimą mėnesinių mokesčių, už organą "Darbininką." Paaiškėjo, kad dvi kuopos, t. y. 20 ir 29 jau nubalsavo pakelti mėn. mokesčius. Kitos kuopos dar nelaikė susirinkimų.

Apskritys ir-gi yra prielankus pakėlimui mėn. mokesčių, nes mato didelį reikalą.

Kaikurių kuopų nariai skundžiasi negauna organo. Dangelis užsimokėjusių negauna, o kurie jau įstojo iš Sąj. ir ne užmokėję, tiems siunčiamas.

Apskritys patarė kreipties į Centrą su teisingu nurodymu.

Centras turi klaidas pataisyti.

Sekantis susirinkimas bus gruodžio 28 d., š. m., Sv. Jurgio parapijos svetainėj, Bridgeporte, 2 val. po pietų.

Sekantis susirinkimas bus priešmetinis susirinkimas. Tat visos kuopos prisiųskit delegatų, nes bus rinkimas valdybos 1920 m. ir apkalbėti svarbūs reikalai.

Nesant daugiau svarbių reikalų, posėdis uždarytas.

A. Bislis, posėdžio rašt.

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydytojas ir chirurgas. Specialistas Moteriskų, Vyriškų Vairų ir visų chroniskų ligų.

Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago. Telefonas Drovers 9693.

VALANDAS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja, laidotuvėse, ko pigiausia. Reikalo maldin atsilankiti, o mano darbu busis užganėdinti.

2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill. Tel. Canal 2199.

MASTER SCHOOL,

J. F. Kasnicka, Perdėtinis

190 N. State Str.

Kamp. Lake Gat. 4 lubos

Uzdirkb \$35 iki \$50 i savaitę

Kirpėjai ir kraudčiai yra reikalingi visuomet, jie turi trumpas valandas ir lengva darba.

Mes galime jus išmokyti šio darbo į trumpa laika dienomis ar vakarais, už mažą kainą. Specialis skyrius mokymui ant siuvamų Power mašinų.

Kas tikrai iš Cicero norite gauti "Draugą" arba paduoti jį apgarsinimui, ar kokį darbą (jobą) kreipkitės prie p. A. Valandiaus.

1442 So. 49-th Ave. Pas jį galima gauti malda-knygių ir kitokių knygų. Pasinaudokite.

Pinigus Lietuvon GALIMA SIŪSTI.

LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖ išmoka Lietuvoje

100 Auksinų už \$5.00

t. y. 20 auksinių už kiekvieną dolieri.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

Persiuntima Jus Patis Kontroluosite.

Mes išduosime Tamstai čekį kuri Tamsta pasiūsi pats laišku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigus. Šis budas yra greičiausias ir teisingiausias. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

KAPITALAS \$200,000

PERVIRŠIS \$25,000

Siųskit Pinigus Lietuvon

Savo gentims ir

Padarykit Linksmas Šventės

Suteikdami jiems savo pinigiską paramą.

Mūsų bankas turi specialį pinigų siuntimo skyrių, per kurį galite išsiųsti pinigus Lietuvon labai prieinama kaina. Lietuviai pas lietuvių!

BANKO TURTAS VIRŠ \$1,800,000.00

Parankus — Stiprus — Saugus Bankas

VALDYBA

JOSEPH J. ELIAS, PREZ. WM. M. ANTONISEN, VICE-PREZ. JOHN I. BAGDZIUNAS, VICE-PREZ. IR KASIERIUS.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 South Halsted Street Chicago, Illinois

VALANDOS:—Kasdien nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Utarninko ir Subatos vakarais nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydytojas ir chirurgas. Specialistas Moteriskų, Vyriškų Vairų ir visų chroniskų ligų.

Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago. Telefonas Drovers 9693.

VALANDAS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja, laidotuvėse, ko pigiausia. Reikalo maldin atsilankiti, o mano darbu busis užganėdinti.

2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill. Tel. Canal 2199.

MASTER SCHOOL,

J. F. Kasnicka, Perdėtinis

190 N. State Str.

Kamp. Lake Gat. 4 lubos

Uzdirkb \$35 iki \$50 i savaitę

Kirpėjai ir kraudčiai yra reikalingi visuomet, jie turi trumpas valandas ir lengva darba.

Mes galime jus išmokyti šio darbo į trumpa laika dienomis ar vakarais, už mažą kainą. Specialis skyrius mokymui ant siuvamų Power mašinų.

Kas tikrai iš Cicero norite gauti "Draugą" arba paduoti jį apgarsinimui, ar kokį darbą (jobą) kreipkitės prie p. A. Valandiaus.

1442 So. 49-th Ave. Pas jį galima gauti malda-knygių ir kitokių knygų. Pasinaudokite.

Pinigus Lietuvon GALIMA SIŪSTI.

LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖ išmoka Lietuvoje

100 Auksinų už \$5.00

t. y. 20 auksinių už kiekvieną dolieri.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

Persiuntima Jus Patis Kontroluosite.

Mes išduosime Tamstai čekį kuri Tamsta pasiūsi pats laišku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigus. Šis budas yra greičiausias ir teisingiausias. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigus del persiuntimo, siųskite čekiu arba Money Orderiu paduodami aiški antrašta to kam norite kad pinigai būtų Lietuvoje išmokėti, taipgi pat paduok savo aišku antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolieri kuri mums prisiųsite mes pasiūsim Lietuvon 20 auksinų.

Lietuviu Prekybos Bendrove

Room 505B

120 Tremont St., - Boston, Mass.